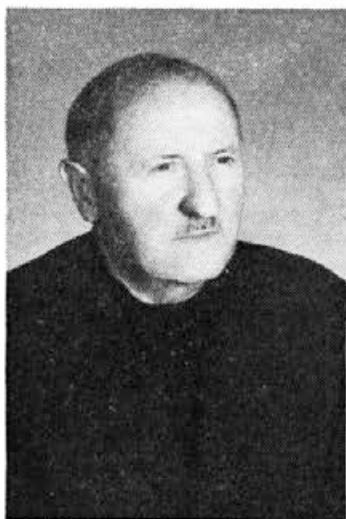

Prof. dr. France Habe — sedemdesetletnik

Kdor pozna prof. dr. Franceta Habeta ter njegovo še danes ne nadkriljivo delovno živahnost in siceršno življenjsko podjetnost, se bo skoraj začudil, ko ga bo ta naš zapis opozoril, da je doživel naš, zdaj v Postojni živeči kolega, 11. januarja 1979 svoj 70. rojstni dan. In vendar je res: tudi France Habe stopa za nami ali med nami, prvimi slovenskimi geografi, ki jih je bil pred vojno vzgojil pokojni profesor Melik, čez prag med svojim sedmim in osmim življenjskim križem.

Rojen na Vrhniki, v vznožju našega krasa, ki mu je zadnji čas posvetil največ svoje dejavnosti, je leta 1928 maturiral v Ljubljani in prav tam na univerzi leta 1932 diplomiral iz geografije in zgodovine. Nato je služboval kot srednješolski profesor v Ljubljani in v Ptujju, med vojno preživel internacijo v Dachau, po vojni pa do leta 1964 spet učil na gimnazijah v Gornji Radgoni, Murški Soboti, v Postojni in na Rakeku. Čeprav živeč kot šolnik na podeželju, ni nikdar ostal brez zanimanja za geografsko dejavnost, kar dokazujejo nekateri njegovi krajši strokovni prispevki iz predvojne dobe, in sicer o smereh in poteh našega izvoza (GV 1933), o top-linskih odnošajih na izviri Ljubljanice (GV 1936/37) ter o zgodovini Vrhnike in njene okolice (v jubilejni publikaciji vrhniške šole 1933). Čeprav je živel daleč od krasa, je tudi le-ta stalno pritegnil njegovo zanimanje. Aktivnemu delu na krasu pa se je močneje lahko posvetil šele po letu 1965, ko je prešel od šolskega dela v Postojni v tamkajšnji Inštitut za raziskovanje krasa SAZU kot znanstveni sodelavec. Malo pred tem (1964) si je na Ljubljanski univerzi pridobil tudi naslov doktorja geografskih znanosti in to na osnovi disertacije o morfološko-hidrografskem razvoju severnega roba Pivške kotline s posebnim ozirom na predjamski sektor. V naslednjih letih je sodeloval pri večini raziskovalnih nalog inštituta, tako pri proučevanju pogojev za gradnjo avtomobilskih cest na krasu, pri raziskovanju vodnih virov za oskrbo Postojne, pri osnovni speleološki karti in pri drugih dejavnostih inštituta. Sodeloval je tudi pri pripravi mednarodnega speleološkega zborovanja v Sloveniji leta 1965 in pri sestavi ustreznih publikacij. Od njegovih znanstvenih objav iz tega časa je omeniti prispevek o ponoru Slivlje na Nikšičkem polju (GV 1960), o Sajevškem polju (GV 1965, skupno s Fr. Hribarjem), o Pivški kotlini kot strchi Notranjskega krasa (v nemščini leta 1973 v spominskem zborniku za 70-let-

nico H. Töllerja ter pozneje, 1975 v knjigi »Ljudje in kraji ob Pivki«) ter o predjamskem podzemeljskem svetu (»Acta Carsologica« V, 1950). Na osnovi razprave »Morfološki, hidrografski in speleološki razvoj v studenskem flišnem zatoku« (»Acta Carsologica« VII, 1976) pa mu je bil leta 1975 priznan naziv višjega znanstvenega sodelavca.

Dolgo vrsto krajših prispevkov o krasu je Habe objavil tudi marsikje drugje, zlasti v reviji »Naše jame«, pa tudi v dnevnem in drugem periodičnem tisku.* Predvsem ga zanimajo vprašanja kraškega turizma. V tej smeri je značilna serija njegovih člankov o Postojnski jami in njeni zgodovini, posebno pa več izdaj vodnikov po Postojnski jami v raznih jezikih, ki jih je izdal Zavod Postojnska jama. Pri teh in podobnih izdajah je močno sodeloval tudi z ilustrativnim delom. Najnovejša pa je zadnja leta Habetova dejavnost ob vprašanih varstva kraških jam in kraškega okolja sploh; pri tem se je z vso vnemo vključil v dejavnost ustreznih organizacij. Kot predsednik komisije za zaščito jam in jamski turizem pri Mednarodni speleološki uniji je pripravil za jesen 1979 simpozij o znanstveni in turistični vlogi Postojnske jame.

Habe si je prizadeval sodelovati tudi v mednarodnem speleološkem svetu. Udeležil se je mednarodnih speleoloških kongresov na Dunaju (1961), v Atenah (1965), v Stuttgartu (1969), v Olomoucu (1973) in v Sheffieldu (1978). Sodeloval je tudi na mednarodnem simpoziju o sledenju podzemeljskih voda, ki ga je organiziral postojnski inštitut leta 1976 na Bledu.

Posebno pa vzbuja pozornost Habetov delež v domači speleološki dejavnosti. Bil je predsednik in je še podpredsednik Zveze speleologov Jugoslavije. Vzdrževal je in še vzdržuje tesne stike predvsem s slovenskimi jamskimi organizacijami. V družbi slovenskih jamarjev je imel v preteklem letu priliko obiskati nekatere kraške predele v Latinski Ameriki.

Ob tako vsestranski dejavnosti, polni samostojnih pobud ter ob prepletanju delovnih nalog in akcij v okviru postojnskega inštituta, jamske organizacije ter drugih združenj in ustanov ter ob znani, še vedno kar mladostni delovni zagnanosti Franceta Habeta je seveda lahko razumeti, da je prišlo marsikdaj tudi do določenih težav in nesporazumov. Težko pa bi rekli, da so bile te težave nepremagljive. Saj so bile z dobršno mero dobronamernosti in optimizma mnogokrat premagane. Vsi, ki smo kakor koli kdaj sodelovali s Francetom Habetom, pa vemo, da ravno njegovemu temperamentu ne manjka pozitivnih lastnosti te vrste. Zdaj, ob njegovem jubileju, mu želimo le, da bi ga te lastnosti ne zapustile in da bi bil vkljub temu, da živi zdaj v pokoju, še naprej enako dejaven in podjeten.

Svetozar Ilešič

* Podrobnejša bibliografija dr. Habeta za dobo do 1976 je bila objavljena v publikaciji SAZU »Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU«, Ljubljana 1976, str. 269—274.